

CAP

VERNELL

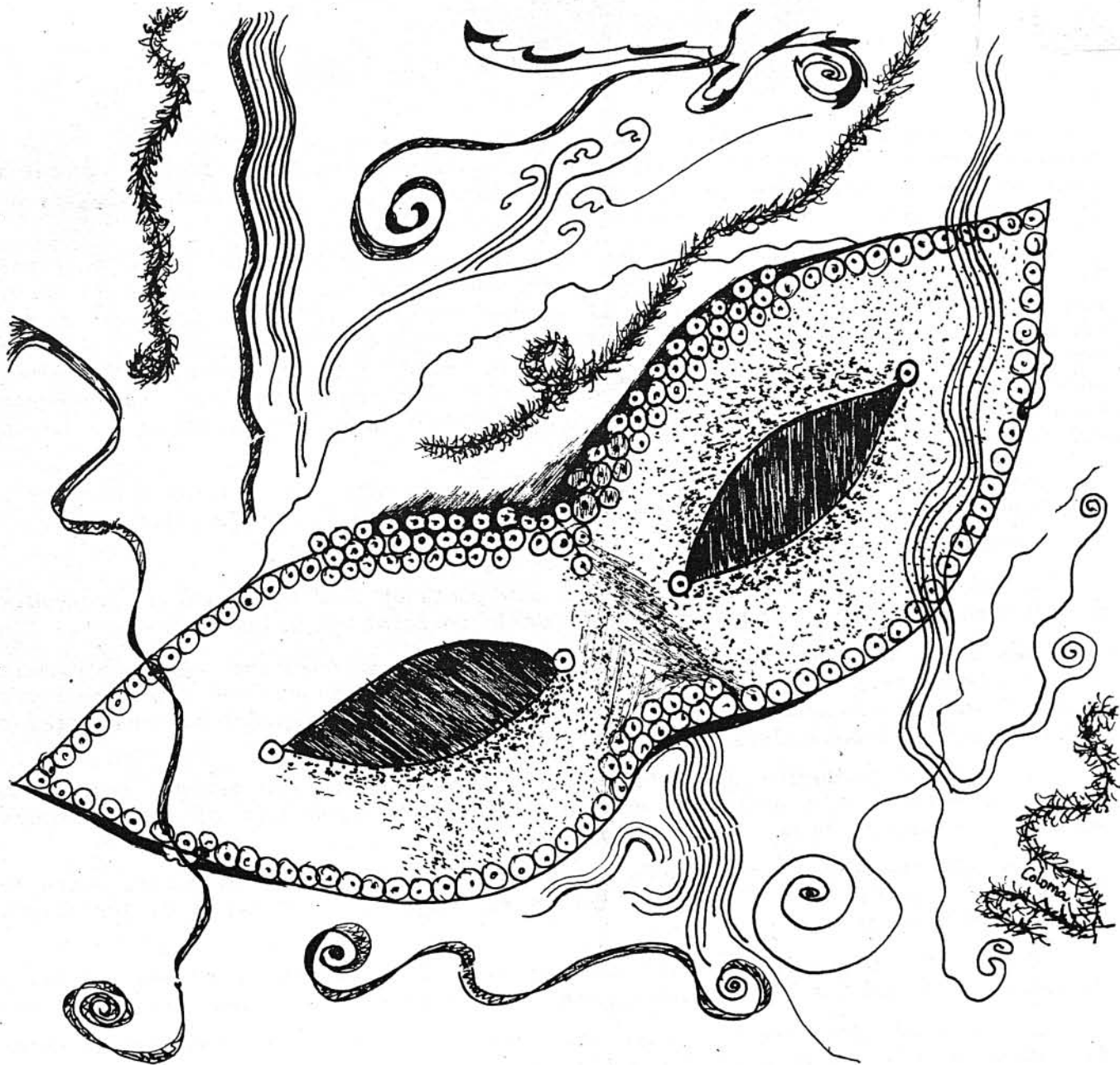
Nº 39

Capdepera-Cala Rajada

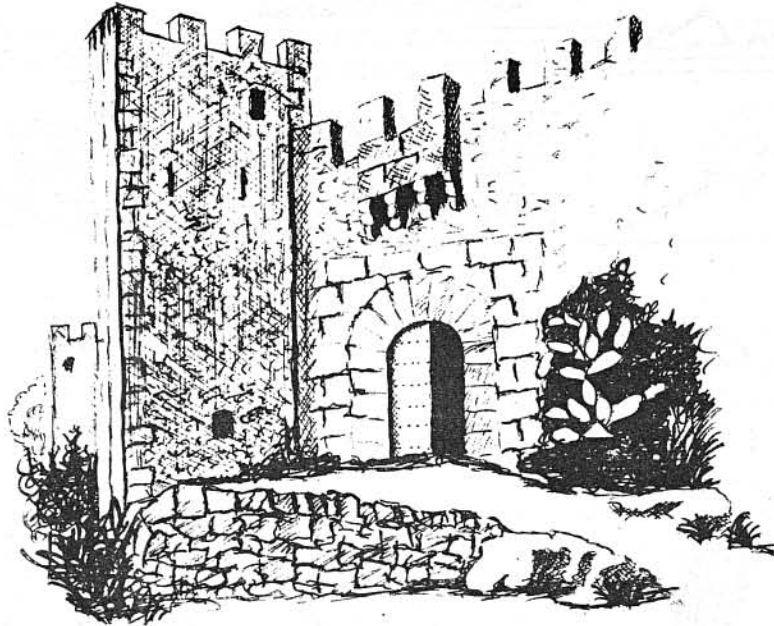
Març 84

SUS

portalet

Altra vegada hem viscut la festa bulliciosa dels carnivals. Tots, o casi tots, hem sortit al carrer disfressats de qualque cosa; hem cercat a la caixa vella de ca nostra; entre els vestits i pelleringos dels avantpassats hem trobat la nostra fressa.

L'originalitat és una nota important a l'hora de cobrir-nos amb una màscara: hi ha qui fuig de problemes i es conforma amb lo més senzill, tapar-se la cara, perquè lo més important és que no el coneguin i així poder fer qualque broma, encara que sigui feixuga, als amics. També n'hi ha que s'hi miren més i es disfressen de cap a peus escarnint un personatge, o un poble, o qualsevol de les infinites formes que ens ofereix la mare Naturalesa; així podem trobar pels carrers una nina amagada darrera la delicadesa d'una rosella, o un nin embolicat en la dolçor del caramel.lo.

Són nits de bulla, balls i concursos en un ambient d'algaravia, gresca dels joves que duen en revolt tota la família, i que no s'obliden amb facilitat.

¿Per què una màscara?

La màscara anul·la la identitat del seu portador i a la vegada el protegeix no com a individu sinó com a representant de la societat de la que forma part.

Més enllà del Carnaval hi ha qui usa la careta molt sovint i no precisament durant els darrers dies. Són molts els pobles primitius que les fan servir com a manifestació artística i ritual unides a celebracions agràries, funeràries o curatives. Són símbols plens de significat.

A l'Àfrica predomina el símbol animal, encara que moltes vegades tengui uns trets fantàstics. Els americans del nord tenen més tendència al tòtem, mentre els del sud cerquen formes de déus o de morts.

Les manifestacions artístiques diuen casi tot lo que és un poble. Donen fe de la seva sensibilitat, de la seva manera de llegir la realitat i de les formes com s'hi ha adaptat.

De la mateixa manera que les nostres històries sagrades responen a l'afany de sebre, així també a les societats primitives el mite té una finalitat didàctica.

El Carnaval constitueix un ritu també per nosaltres. Amagam les nostres cares i, simbòlicament, vestim i adornam el nostre cos.

¿Quin "ritu" hi haurà darrera aquells qui duen la màscara tot l'any?

En sentir parlar de l'Associació de Veïnats "Es Faralló" no hi sol haver reaccions fredes, molta gent ja té una postura feta davant aquest col·lectiu. No és estrany, per tant, que quan es tracten assumptes relacionats amb l'Associació surtin les reaccions visceralment tant de simpatia com de rebuig; no de bades és una de les entitats que toca molts dels milions que mos deixen els turistes.

Aquestes setmanes passades l'Ajuntament havia de renovar o canviar d'actuació respecte de la concessió de l'explotació dels bars de les platges. Els comentaris nasqueren com a bolets i els polítics hagueren de manifestar-se. La mateixa Associació convocà la premsa a una reunió informativa.

Aquest és el material que hem recollit:

"ES FARALLO"

- Es necessari fer arribar al poble lo que és en realitat "Es Faralló". Per manca d'informació, moltes vegades la gent ha tengut una idea molt confusa de lo que se pretén fer aquí.

- L'Assamblea General va decidir entregar a l'Ajuntament la totalitat dels beneficis de l'explotació de la platja de l'Agulla.

- S'ha especulat de si duríem o no duríem els bars de la platja. Hi ha hagut molts de rumors. Noltros d'això no en feim cas. Si l'Ajuntament mos ho concedeix, continuarem com hem fet fins ara.

- Des de que està creada l'Associació, totes les obres que s'han fet i tots els donatius que s'han realitzat, ha estat d'acord amb l'Ajuntament. A pesar de que hi hagi qui diu que "Es Faralló" és un ajuntament paral·lel, això no ha estat mai així.

- Els beneficis previstos per l'any 84, si tot va igual de bé que l'any passat, es poden preveure en uns vint-i-cinc o vint-i-sis milions de pessetes.

- Noltros lo que volem és que aquests doblers, a part dels tres milions de la "plica", vagin a inversions, a coses que quedin, i no a crear més places de funcionaris o despeses parecudes. Així mateix, volem que l'Associació sigui escoltada a l'hora de fer aquestes inversions.

- De totes maneres, la nostra aportació no estarà condicionada a l'acceptació de les nostres suggerències per part de l'Ajuntament.

- A vegades s'ha censurat a l'Associació d'esser només una empresa que explota un bars i en treu uns doblers. En canvi no s'ha donat a conèixer que hem anat moltíssimes vegades a l'Ajuntament, al Consell, etc., per a tractar assumptes propis de la labor pròpia d'una associació de veïns: renous de motos, renous de gent, la carretera d'Artà, la pudor del torrent, temes de brutor, cans, faroles i punts deficientment il·luminats, problemes de clavegueres... Això és una feina que no ha estat molt vista, que no ha sortit a llum.

- A part dels projectes executats o en execució, n'hi ha un que fa anys que tenim en marxa, però que per problemes burocràtics encara no hem pogut dur a termes, i és el del sanejament de la platja de Cala Agulla, mitjançant la construcció de excusats i dutxes. Creim que és de primera necessitat, i amb això esteim totalment d'acord amb l'Ajuntament. Inclús el Conseller de Turisme, Sr. Cladera, en una recent visita va insistir en que era prioritari donar una solució a aquest problema. L'any passat, que va fer molt bon temps, la mar estava molt bruta. Confiaiem haver-ho tengut arreglat enguany, però no ha pogut esser.

- Un altre projecte que tenim és el d'arreglar "Ses Covasses", duhent-hi un parell de centes de camionades d'arena. Això podria descongestionar, d'alguna manera, l'Agulla.

- Si volem turisme, l'hem de cuidar. La promoció turística comença aquí, fent net i posant les coses en condicions. I quan ho tenguem bé, llavonces podrem convidar a la gent a venir.

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

- També tenim sol·licitat a l'Ajuntament que faci gestions amb els propietaris dels terrenys que envolten l'Agulla, per veure si amb l'ajuda d'ICONÁ es poden fer uns talla-fòcs. Ja ho han provat un parell de vegades de pegar-hi foc, i un dia ho conseguiran.

- Es ver que hi ha hagut falta d'informació. Però també es ver que la gent és molt còmode. Noltros voldriem que el número de socis d'"Es Faralló" fos cada dia més gros, i que la gent vengués i fes preguntes i fes suggerències i que mos corregissin quan mos equivocàssim.

- Per què es vegi quin és el nostre esperit, basta dir que aquests anys que hem tengut llogat el bar "El Paraiso", que no és de domini públic i que si mos donava uns beneficis podíem utilitzarlos segons els nostres criteris, sense comptar amb l'Ajuntament, ningú s'ho va plantejar en cap moment. Al revés, aquest any passat noltros hem aportat al municipi uns trenta-tres milions de pessetes, o sigui tot lo que teníem disponible, sense pensar mai si aquests doblers proveníem dels bars de la platja, o de quotes de socis, o d'altres fons d'ingressos.

- Molta gent pensa que perquè "Es Faralló" fa girar molts de doblers, té un poder econòmic que pot servir per fer pressió política. Els qui pensen així és perquè no sabem això com funciona, o perquè no s'ha molestat en veure els nostres balanços. Noltros mos reunim el dilluns de cada setmana, de manera que els estats de comptes sempre estan actualitzats i a l'abast de tothom que ho vulgui sebre.

- Si hi ha hagut un cert confusionisme entorn a la concessió de l'explotació de Cala Agulla a la nostra Associació, ha estat perquè, a pesar de que des del principi hi hagués un acord total entre l'Ajuntament i la nostra Directiva, noltros volíem que la nostra decissió fos refrendada per l'Assamblea General, com així ha estat.

JOAN PASCUAL, Batle. (UM):

- Per una banda es diu que els beneficis de l'Associació seran per a l'Ajuntament, i per altra banda es diu si seran vint-i-cin milions o si seran tres milions de "plica" més altres desset milions.

De fet és l'Ajuntament el qui ha de posar les normes a seguir i el qui ha de tancar el conveni a l'hora d'adjudicar l'explotació de les platges. I per descomptat que, tots els bene-

ficis que es treguin aniran al pressupost d'inversions de l'Ajuntament. El conveni està presentat per escrit i és el mateix d'anys anteriors.

Referent a "Es Faralló", el PSOE i UM han fet una política oberta: han cercat el màxim benefici per a l'Ajuntament i, de fet, si l'Associació els entrega tots no se podrà dir que això és una política que va contra els altres partits.

Hi ha algunes opinions respecte de si a les platges les havia d'explotar directament l'Ajuntament, ara bé, no s'ha presentat cap oferta perquè això fos així.

Si la proposta de concessió d'enguany encara no ha estat aprovada es degut a que, per ara es tracta d'un primer coneixement que l'Ajuntament té d'això per escrit, i a l'hora de posar la "plica", l'Associació podrà posar les condicions damunt ella, d'unes quantitats que ha d'entregar a l'hora de la "plica" i que són tres milions de pessetes, i després tots els beneficis següents que aniran entregant a mesura que els vagin fent, tenguent com a límit el final de temporada.

Crec que tot és una qüestió d'enteniment amb les associacions.

Respecte a les altres associacions, com Son Moll, els hi vàrem fer una concessió per cinc anys per a la construcció del bar. Enguany s'ha augmentat la "plica" i, per tant, pagaran més que l'any passat.

JAUME BONNIN (AP):

Jo ho sabia per l'assamblea, però lo dels desset milions no ho sabia oficialment. Si ho arriben a fer així com està planejat serà fabulós.

La millor manera i més clara és posar un preu elevat i tallar, però comprenc que és rompre la il·lusió de moltíssims de socis que van amb bona voluntat.

Enguany serà com una prova i si no va bé sempre som a temps de rectificar.

Lo que tenc més en contra de l'Associació és lo que feien abans de repartir "caramel.lets".

Jo crec que tots han jugat net, o al manco amb bona fe, tant els que han fet "s'arreglo" com els que pensaven que ho havia de dur l'Ajuntament i s'han aguantat.

P.S.O.E.:

Nuestra postura con respecto a la Concesión de Explotación de Kioskos y Hamacas en las playas de este Término Municipal se basa en los aspectos siguientes:

- Las playas son bienes públicos y no propiedades privadas.

El Ayuntamiento en su concepción democrática es la representación del total de habitantes del Municipio y por lo mismo constituye la expresión del sentir general del Pueblo en su forma más amplia. En él se concentra el mayor conocimiento de la problemática del pueblo y la responsabilidad total sobre la gestión que realice.

- Las Asociaciones de Vecinos son agrupaciones menores con fines específicos expresados en su reglamentación particular con un ámbito de gestión restringido y delimitado. Tanto su función como su responsabilidad, aunque muy loables, abarcan solamente parcelas de gestión limitadas.

- Una pluralidad de Organismos de gestión actuando sobre la problemática general del Municipio sin una dirección unificada podrían interferirse mutuamente ocasionando una serie de soluciones anárquicas y hasta incompatibles que irían en perjuicio de la efectividad de los esfuerzos en pro del bien general y aun anularse, en determinadas circunstancias, unos con otros lo cual ocasionaría un entorpecimiento en lugar de una agilización.

En consecuencia nosotros entendemos que:

Las Asociaciones de Vecinos deben existir como tales y aun deben ser potenciadas y somos partidarios de que se fomente su existencia siempre que se cifan a su función concreta. Somos los primeros en apreciar el esfuerzo y desvelos y hasta su sacrificio personal en la realización de sus planificaciones y objetivos pero deben entender que su razón de existencia es COLABORAR con el Ayuntamiento para la solución de la problemática general y la particular de su zona. Su misión real es proponer, sugerir y ayudar al Ayuntamiento pero no constituirse o interpretarse como entidades gestoras autónomas y aisladas, polémicas por sistema o en Entidades de Capitalización sobre la base de unos ingresos procedentes de Bienes Públicos que les hayan sido concedidos por el Ayuntamiento puesto que no nos incumbe juzgar o inmiscuirnos en sus bienes particulares procedentes de cuotas de socios o de otro origen que no sea jurisdicción del Ayuntamiento que viene a ser lo mismo que Bienes del Pueblo por una razón u otra como son las explotaciones de las playas respectivas.

El Municipio es uno e indivisible. La cabeza decisoria del Municipio es el Ayuntamiento por mandato del Pueblo y también sobre ese Ayuntamiento recae toda la responsabilidad; consecuentemente las determinaciones deben ser tomadas por el Ayuntamiento.

Hasta el presente y en general, las fuentes de ingresos realmente efectivas para el desenvolvimiento de las AA.VV. locales provienen de las Concesiones de Explotación de los Kioskos, Hamacas, etc. que el Ayuntamiento les otorga. Los ingresos desde este tipo de fuentes deben ser escrupulosamente administrados al fin exclusivo del Bien Público del Municipio y, su destino o distribución, debe ser determinado por el Ayuntamiento.

Hemos estudiado con mucho cuidado los diferentes aspectos y criterios y llegamos a la conclusión que, en las actuales circunstancias, la postura más razonable y justa a criterio nuestro es la de que la Explotación de Kioskos, Hamacas, etc. les sea concedida a las diversas AA.VV. respectivamente durante el año 1984 y que los beneficios netos obtenidos pasen a disposición del Ayuntamiento quien consideramos con mayor posibilidad de criterio distribuirá tales cantidades objetivamente a las necesidades que considere perentorias.

Las AA.VV. tienen el derecho de ser oídas, de expresar su opinión o parecer y manifestar ante el Ayuntamiento el resultado de su estudio sobre la problemática de su respectiva Zona y la forma de resolverla así como su juicio sobre

el orden de prioridades tal como lo entienda y el Ayuntamiento debe escucharlas con ánimo constructivo y de colaboración para luego tomar las decisiones oportunas.

Toda A.V. debe tener a gran satisfacción colaborar con su inteligencia y esfuerzo al bien del Municipio y ello consideramos que es en sí un gran incentivo y premio a su labor: Haber sido UTIL.

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

XISCO TERRASSA (LLAC):

La nostra intenció sempre ha estat la d'acabar amb el poder que, maldament es negui, ha exercit fins ara "Es Faralló". I això per una sèrie de raons entre les quals destaca la impopularitat d'alguns membres d'aquesta Associació, els quals han fet servir els doblers públics per a provocar, en certes ocasions, un enfrontament entre l'Ajuntament i els administrats. Endemés, no sols s'ha de valorar l'aspecte econòmic del tema sinó que la nostra lluita també va contra un sistema de fer les coses que no mos agrada.

Si hem defensat que fos l'Ajuntament el qui explotàs directament els bars de l'Agulla, és perquè no hi vàiem altra alternativa. Si per votació, noltros som els administradors dels bens públics, -i els bars de les platges ho són bens públics- o hem de fer noltros o hem de delegar en qui mos meresqui una absoluta confiança. Com que a aquesta confiança l'hem perduda respecte d'alguns membres d'"Es Faralló", és per lo que hem intentat cercar un altre sistema i és per lo que no estam d'acord amb la majoria del Consistori. Majoria que, excusant-se en que ells no volen manejar els bars, està supeditada a haver d'acomodar les decisions de l'Ajuntament a les d'"Es Faralló".

No pot esser que l'Ajuntament hagi de fer les seves propostes d'adjudicació d'acord amb els criteris d'una associació determinada. La manera legal de fer-ho és posant una "plica"

de tres milions de pessetes, com l'any passat, i que és lo que "Es Faralló" està disposat a pagar. Ara diuen que hi ha un oferiment de donar tots els beneficis per a inversions, lo qual és una forma de condicionar a l'Ajuntament. De totes maneres, noltros no en tenim coneixement oficial, lo qual demostra que l'actitud dels grups que han duit les negociacions ha estat poc transparent.

A la fi, l'Ajuntament passa d'administrador a administrat. I això no pot esser.

PERE NADAL (PCIB):

Noltros ja fa cinc anys que mos hi pegam perquè l'explotació de les platges sigui, directament, a càrrec de l'Ajuntament. Ara es diu que l'Ajuntament administrerà directament tots els beneficis. Crec que si és així, no es farà res que no s'hagués de fer. Si un dia es va decidir que no fos un senyor particular sinó una associació de veïns la que explotàs l'Agulla, va esser precisament per fer revertir els beneficis en el poble. Lògicament, ha d'esser l'Ajuntament l'administrador d'aquests beneficis. De totes maneres, "Es Faralló" posa condicions, com per exemple que vagin a inversions, lo qual constitueix un intrusisme evident. I llavonces encara sempre aprofiten per dir lo que han fet o lo que han deixat de fer, com si els doblers que fins ara han aportat els hi haguessin hagut de posar de la seva butxaca.

L L O C S   D E   V E N D A :

- Els dos estancs de Capdepera.
- Llibreria l'Orient.
- Llibreria Escolar.
- Llibreria Cala Rajada.
- Llibreria Quart Creixent. Ciutat.

BOTIGUES El peix ja no es ven damunt l'aljub de Capdepera, s'ha obert una peixateria en el carrer d'Es Centre. El "Discount" de Son Gargori segueix fent matx entre les botigues de Capdepera, aquesta vegada la que ha caigut (s'ha convertit en merceria i espardenyeria) és la de Ca'n Riñón. El super-mercat s'engrandeix cada vegada més, però si sou gabellins no hi aneu a cercar feina, això està reservat a una raça més selecta que es conrea allà on el torrent de Canyamel s'enriqueix amb les més oloroses essències.

OFICINA DE TURISME El regidor de turisme participà a la Trobada que es celebrà a Cala Millor. Lo que no mos agrada tant és que a l'Oficina de Turisme de Cala Rajada hi hagin posat una senyora estrangera a la que ràpidament han hagut de fer una carta de treball. ¿No hi havia cap aturat del país en condicions de fer aquesta feina?

LLUMS Gabellins i calarajaders de carrers que estan a les fosques es passegen entre l'enveja i la indignació per la lluminària de l'autovia.

CEMENTERIS Fins ara coneixíem l'aspecte desolat de les terres que havien estat de conreu convertides en cementeris de cotxes. Ara ha nascut una nova modalitat, fer-lo casi enmig de la carretera de Capdepera a Cala Rajada per Ca'n Patilla. Parlant de cementeris, els veinats del carrer de la Soledat es demanen si en aquest carrer hi han de fer un cementeri nou, perquè a la part de dalt ja hi ha una fossa oberta. No seria gens bo de fer dir quin és el carrer que té el clot més gran.

CANVIS A Alguns carrers de Cala Rajada hi ha hagut canvis de direccions i de senyalització de preferència de pas. No hauria estat gens malament que haguessin posat una advertència damunt l'asfalt per cridar l'atenció dels confiats i acostumats.

NETEJA Els alumnes de tercer de BUP de l'Institut d'Artà faran una neteja del pinar de l'Agulla i l'Ajuntament els farà un donatiu per al viatge d'estudis.

CASTELL A la fi han tapat tots els forats per on els al.lots podien entrar en el Castell i un homo el tanca cada horabaixa. Esperem que prest es trobi la manera de que el poble s'hi senti participant en la tasca de recobriment d'aquesta joia.

TAMPOC Vos vàrem dir que l'Ajuntament just ajudava l'ambulatori de Capdepera. Ara hem sabut que tampoc aquest rep ajuda. ¿Haurem d'anar a Son Dureta per qualsevol rapinyada?

ESCOLES Sense córrer massa, però qualque cosa es mou en el solar de les escoles de Cala Rajada. I, parlant d'escoles, és agradable veure els al.lots de S'Alzinar fent de conradors a les parades de davant l'escola i també trobar-se de bon matí els menuts de S'Auba que amb el mestre pugen al far per veure sortir el sol...

PLANTES L'autovia quedarà feta una monada; han omplit de plantes la pastereta d'enmig i han sembrat tots els arbres que hi faltaven. Per cert que, mentre encara sembraven la pastereta qualcú va robar un parell de dotzenes de plantes; ¿també devien esser joves o adolescents malcriats?

L.O.D.E. El 29 de febrer vengué a S'Alzinar En Pere Rios per explicar què es pretén amb aquesta llei. El nom el coneix tothom, ¿lo demés?

PREU D'OR Era el que posava el Teatre de Capdepera perquè el grup local Es Mussol pogués actuar un dissabte i un diumenge: 37.000 pts. més el 50% de la taquilla, més 7.000 pts. de drets d'autor. I pensar que a Artà només les demanaren el 10% de la taquilla...

FOC El dimarts 21 es pegà foc el Puig de Son Vadó, venturosament no passà d'un retgiró.

RADIO-FAR Lo que mos faltava; després que el Ministeri d'Educació mos plantàs la tafarra urbanística de l'edifici nou de S'Alzinar, ara el Ministeri de Tansports s'encarregarà de destrossar un dels pocs llocs que el foc encara no ha desertitzat. Vol ocupar una gran extensió damunt el Puig de Sa Cova Negra (devora on ara hi ha el repetidor de televisió); ¿vos imaginau quina bellesa antenes i casetes coronant el poble? L'Ajuntmanet no en sap ni mè ni perdiu.

GALERIA No podien triar un carrer més apropiat per obrir-hi una galeria d'art. Ho han fet en el carrer Goya, devora Sa Plaça d'Es Sitjar.

(passa a la pàgina següent)

MUNICIPALS Molta feina els han donat les obres de davant la Plaça de la Constitució, que tants de dies han obligat a tancar la carretera. Però també volem recollir la queixa dels qui, amb motiu d'un funeral, han quedat embotellats en el carrer de Ciutat per mor del cotxes aturats enmig del carrer. Un petit detall de fàcil solució.

CRUIADES Alguns veïnats, satisfets perquè les obres de davant la Plaça de la Constitució no els havien perjudicat, han canviat de cara quan han descobert el fatídics cruïes... I ja comença la conegudíssima història de donar

la culpa a l'empresa que hi havia abans. Esperem que els responsables municipals aprenguin la lliçó.

ROMÀTIC Per parlar d'aquest mal que fer tants de gabellins vengué D. Miquel Llabrés, que el dia 18 de febrer omplí el Teatre. L'havia convidat el grup de la Tercera Edat, i el to planer i els acudits jocosos del conferenciant satisfieren les expectatives del públic.

DARRERS DIES La bulla ha arribat a tots; nins de les escoles, jovent, adults i vells organitzaren desfresses, ximbombades i altres herbes. Per molts d'anys!

EXTRACTOS DE ACUERDOS
DEL
AYUNTAMIENTO PLENO

4 - Enero - 1984:

Terminado el procedimiento para la adjudicación del Servicio de recogida domiciliaria de basura y abiertas las plicas presentadas, el Pleno acuerda la adjudicación en favor de D. Miguel Alzina Nebot.

Se encarga el proyecto de asfaltado de las calles de Capdepera que todavía no están asfaltadas, a D. Carlos Vázquez Rovira.

Para la instalación de elementos temporales en las playas, se solicita de la Jefatura de Costas y Puertos la oportuna delimitación de las zonas de dominio público.

18 - Enero - 1984:

El Sr. Alcalde-Presidente da cuenta al Pleno Municipal del Decreto de esta Alcaldía, de fecha 13 de Enero de 1984, relativo a las obras que se llevan a cabo en C/ Ciutat y Gómez Ulla.

2 - Febrero - 1984:

Se acuerda hacer la revisión y actualización de los proyectos de dotación de servicios a varias zonas de Cala Rajada.

Asimismo, para llevar a cabo la ejecución de los proyectos de asfaltado de varias calles de Capdepera y dotación de servicios de varias zonas de Cala Rajada, se acuerda encargar el expediente de contribuciones especiales.

Con destino al Parque Móvil del Ayuntamiento se acuerda autorizar al Sr. Alcalde-Presidente para la contratación de D. Sebastián Julià Flaquer.

También se autoriza al Sr. Alcalde-

Presidente la contratación de D^a. Gerlinde Hesse, para la Oficina Municipal de Turismo.

A petición de los interesados, se informa favorablemente la revisión de tarifas de agua potable en el polígono de Cala Lliteres, y remitir el expediente a la Comunidad Autónoma, para su aprobación, si procede.

Se desestima una nueva solicitud de licencia ara extraer arena de la finca Son Jaumell.

En virtud de los informes técnicos competentes, según los cuales no es necesaria la construcción de un nuevo matadero en Capdepera, se acuerda el archivo del expediente, así como dejar sin efecto el acuerdo de compra de terrenos para esta finalidad.

A petición de la Asociación Hoteletera y de Servicios de Capdepera, el Pleno acuerda colaborar con ABTA 1983 con la cantidad de 250.000 pts.

Se acuerda consignar en el presupuesto, con destino a la Guardería Infantil de Capdepera, la cantidad de 1.577.060.- pts., al tiempo que se proponen unas tarifas para los usuarios del servicio de la Guardería.

Asimismo se aprueba consignar en el presupuesto, para la organización del Windsurfing, hasta un máximo de 2.000.000.- pts., acordándose la celebración del mismo.

8 - Febrero - 1984:

El único punto del orden del día, relativo a las concesiones de las playas para el próximo verano, se deja sobre la mesa.

JO SOM COM LA BARCA PERDUDA

Jo som com la barca perduda
dins la immensitat de la mar
no sé amb quina llenya m'han feta
ni a quin port m'hauré d'aturar.

Jo som l'oronella que vola
seguint el camí dels seus grans
mai he tingut terra enyorada
ni por de cap poble estrany.

Jo som una llançà tirada
per una misteriosa mà
no sé on va posar la mirada
aquell que a mi em va llançar.

Ignor on haig de ser clavada,
on he d'acabar de volar.
Serà aquesta llançà trencada
abans d'arribar al seu blanc?

Jo vull ser aquell home que cerca
sens saber què haurà de trobar
seguint un camí per la vida
ja em vindrà la mort a cridar.

I llavors jo faré una barca
i la deixaré dins la mar,
anirà aquesta barca sola...
No vull pel vaixell capità!

Després criaré una oronella
me la miraré com se'n va
seguint la calor i la vida
de les oronelles més grans.

Que no es giri cap la teulada
no sia que vulgui quedar
que faci el camí que un dia
per ella quelcom va traçar.

Llavors tiraré una llançà
cap al blanc que vegi més alt
i que cap mal vent la desviï
que ningú la intenti frenar.

N'haver-ne acabada la tasca
ja podrà la mort m'emportar
que ja hi haurà un port per la barca
i tindrà la llançà un bon blanc.

Joan Coll, 4.III.84

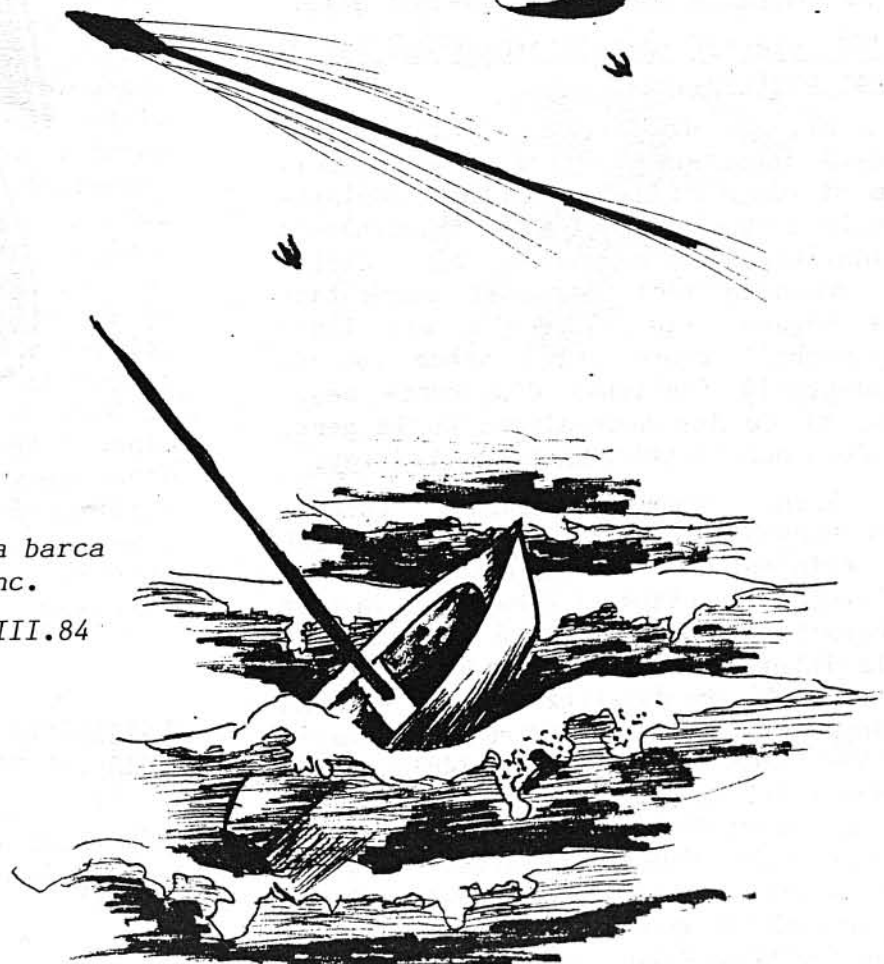
L A D A N S A

Dansaires que feis reguinyols per l'espai
estrelles vestides de cintes
que pengen i volen com aus!
Caretes, pallassos, infants disfressats i trompetes,
dansau com el vent de mestral!
El goig dins el cor ja no hi cap
i surt com un salt lliberat
d'aigua blanca cantant.

Tot l'any darrers dies seran.
Plegats com si fos nit de noces
dansant com les branques que engronsa el gregal.
Ocells que no temen que caigui el llenyam
que cruix i se vincla quan passa el gegant.
Són forces que sacsa la bolla del món i l'espai,
un joc de muntanyes, penyals i la mar
un joc dels infants plens de seny i nou art.
Dansau, nins, mirant-vos de front el penyal.

La dansa del cor ple d'amor
s'assembla al voltar del brancam
quan els vents s'enfuriyen frissant
dins alzines, muntanyes i mar.
Dansau, nins, dansau!

Es Jonquet/Capdepera
25/26.II.84
Llorenç Tous

Aina, ¿què trobes de la reforma que en aquest moment es fa en el Psiquiàtric?

Jo no crec que es pugui parlar pròpiament de reforma, això suposaria muntar una xarxa assistencial que arribàs a tota l'Illa i aquesta xarxa en aquest moment no hi és. Seria ben convenient que els organismes encarregats de tota aquesta problemàtica volguessin escoltar els qui han estudiat de veres el problema i no es quedassin aturats.

Darrerament en el Psiquiàtric han posat en condicions un pavelló per als qui arriben i un altre per als malalts aguts; estan en millors condicions que abans. Els pavellons més antics han quedat acondicionats per als malalts crònics o els que per edat o situació socio-familiar no tenen a on anar i fa molts anys que són allà.

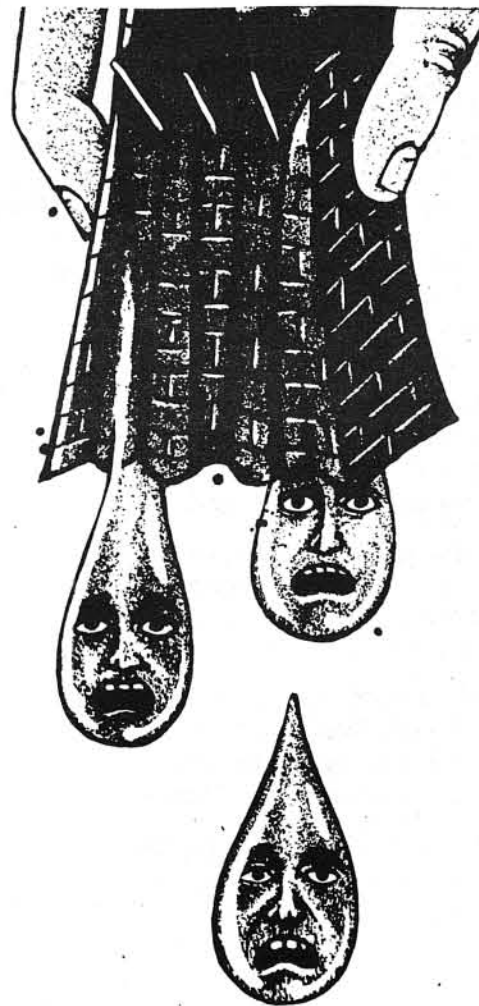
¿S'ha intentat qualque vegada una reforma en profunditat?

Sí, ja fa un parell d'anys que s'està intentant, però fins ara pareix com si els tímids intents de l'administració central per millorar l'assistència psiquiàtrica volguessin fer callar el malestar del personal augmentant les pagues, els càrrecs i els llocs de treball sense voler sobre res de l'adaptació funcional d'aquestes mesures, ni de les necessitats de la gent, ni dels nous problemes de la societat.

Estam molt preocupats perquè, per desgràcia, quan parles d'un intent de reforma del Psiquiàtric, en lloc de voler conèixer i respondre a les necessitats reals, s'està més pendent dels interessos de partit. No interessa la creació i mobilització de maneres d'organitzar la societat que responguin a les necessitats reals del nostre temps i del nostre poble i, a la vegada, facin possible que el malalt pugui tornar a la vida normal. No es fa res per organitzar una atenció escalonada (a nivell de comarques o grups de pobles, o fins i tot de cada poble) dels

L'HOSPITAL PSIQUIÀTRIC en els pobles no es sol anomenar així, sinó "Loqueria", amb connotacions molt clares de tipus pejoratiu. Es tracta d'unes malalties que provoquen una feretat especial. Potser per això la nostra societat ha estat menys sensible a les condicions de tot tipus en que es trobava aquest Centre. Avui també compareix al Psiquiàtric els nous malalts que crea la nostra societat, alcohòlics i drogadictes. Entre nosaltres, en Es Carregador, hi passa moltes temporades Nina Gelabert Blanes, Assistent Social, que treballa en el Psiquiàtric de Palma.

malalts i s'afavoreix un super-hospital que no respon a les característiques socio-econòmiques de Mallorca. Tampoc es planifica la coordinació amb altres centres ni tenen en compte un estudi epidemiològic i preventiu.

¿Existeixen altres centres per a aquesta classe de malalts?

No, ni la Seguretat Social ni l'Hospital Provincial els atenen. Seria molt convenient que ho volguessin fer, perquè no és gens bo que el malalt mental justu pugui ésser tractat dins una institució com l'Hospital Psiquià-

tric, com a malalt tancat. No dóna bons resultats.

¿Seria millor crear Centres de Salut Mental?

Sens dubte, és necessari obrir tots els servicis relacionats amb la Salut Mental i la creació de Centres de Salut a cada comarca.

¿Què és un Centre de Salut?

La unitat ofereix tot lo que necessita un servici de salut, llevat dels medis que té l'hospital. No és un ambulatori perquè no té tendència a dur la gent a l'hospital, sinó que assumeix una tasca curativa, preventiva i rehabilitadora. Tampoc es tracta d'una unitat aïllada, sinó coordinada horitzontalment amb altres centres semblants i verticalment amb hospitals comarcals i generals. Si arribàssim a fer-ho així, aconseguiríem que el malalt fos tractat no sols dins el centre en que ingressa, sinó també dins el contexte social que li és natural; endemés els professionals que el tracten estarien en contacte amb el lloc on es genera la malaltia, on viu el malalt. A un termini més llarg faria possible que el malalt no hagués d'allunyar-se de la família ni del seu entorn per a la rehabilitació psíquica i social, llevant la marginació que actualment es dóna. També llevaria l'esglai de trobar-se en un centre monstruós i fred, per sentir-se acollit en unes instal·lacions més casolanes i familiars, més humanes.

¿N'hi ha a Mallorca d'aquests Centres?

N'hi ha un a Sa Vileta i un altre a Son Gotleu, potser n'hi hagi algun altre que ara no record, però crec que no funcionen del tot. N'hi hauria d'haver a totes les Illes.

¿Qui ho ha de fer funcionar?

Evidentment hauria d'estar englobat dins els servicis socials. Ja és hora de que els professionals que tractam aquest problemes i altres (tercera edat, delinqüència juvenil, marginació, etc.) poguem fer feina dins una política de Salut més coherent i coordinada. És molt important que es posin en marxa i, si no podem fer front a tota la problemàtica perquè els doblers no hi arriben, començar per aquelles situacions que dins un sector són font de malaltia. La gent, que per desgràcia no té aquesta Salut en el sentit més ample, està cansada de programes i projectes que més prest o més tard acaben arxivats a qualsevol estanteria. Això crea un clima de desconfiança que no ajuda gens al malalt a confiar en sí mateix i fa molt difícil la rehabilitació; arriben a prescindir de l'ajuda que necessiten. Aquest és el cas, per exemple, de les toxicomanies.

¿Quines passes s'estan donant en aquests moments?

A nivell preventiu i de coordinació està a punt de presentar-se a l'Ajuntament i al Consell Insular de Mallorca un pla d'actuació per Mallorca; si l'aproven valdrà la pena tornar-ne a parlar. Lo que no podem fer és escriure programes, fer papers i projectes per a tranquil·litzar les nostres consciències i les dels polítics, sinó enfrontar d'una vegada amb eficàcia el problema perquè la Salut, que és una qualitat del Benestar, no sols sigui una propietat individual sinó una relació entre l'individu i el medi en que viu.

Per a la secció de CARTES A CAP VERMELL:

Fent referència a la ressenya "L'AGULLA" de la secció PLAÇA D'ES SITJAR del nº 38, vull fer constar que les censures que allà s'hi verteixen no se correspon amb la línia de criticisme afinat, ponderat i constructiu que, fins ara, ha inspirat PLAÇA D'ES SITJAR i, en general, CAP VERMELL. Per tant, m'agradaria aclarir i comentar alguns punts:

- Em sembla ple de bon sentit que l'Ajuntament, abans de prendre qualsevol decisió damunt la gestió de la platja, volgués escoltar Es Faralló. Aquesta Associació ha duit el maneig de la platja de l'Agulla durant els quatre anys precedents i, per si fos poc, ha revertit íntegrament els rendiments obtinguts a la col·lectivitat. Lo contrari, el no-contacte, m'hauria paregut molt estrany i no tendria altra explicació que la motivació per ressentiments o antipaties personals, tan freqüents, per desgràcia, entre noltros.

- Quan els Regidors d'uns quants partits votaren la no-municipalització de les platges, a part de despertar la fúria de l'autor de la ressenya, crec que obraren amb molt de seny. Fent-ho així posaren el maneig de les platges enfora de l'abast de les disputes polítiques i de l'encorsetament de la gestió municipal. Respect també les opinions dels altres Regidors, fetes segurament des de ideologies deferentes, però pens que és molt millor que la gestió quotidiana de les platges tenguí l'agilitat i la productivitat d'una empresa privada sense renunciar a la col·lectivització dels fruits que d'ella s'obtinguin.

- També trob molt intel·ligent i constructiu, perquè ajuda a fer poble, aprofitar la voluntat i l'esforç de tothom qui vulgui treballar de forma desinteressada, organitzada i, això també és necessari, controlada, en pro del Municipi i per a la comunitat. Gestionant les platges, el Castell, ajudant a l'escola, estimulants l'esport, la cultura i tantes altres coses... Només he intentat posar uns exemples; no fer aquí una llista exhaustiva...

- L'administració de molts de milions no embruta ningú si es fa de forma clara, transparent i d'acord amb l'Assemblea. Endemés, el qui s'embruta amb milions també s'embrutaria amb vint duros; no és una qüestió de xifres. I, parlant de milions, què més desitjaria jo que tant Es Faralló com les altres Associacions encara en manejasen més de milions si després donen el profit a la comunitat!

- L'Associació Es Faralló té personalitat distinta de la dels seus membres encara que aquests siguin Directius. I, per tot lo que he dit abans, no mereix els comentaris tan pejoratius de l'autor de la ressenya. I no és gens honest tapar-se, com fa ell, els ulls per no mirar els fets, que són ben clars i ben nets, i en canvi recer-car i voler endevinar intencions perverses i torçudes a alguns socis o directius que, per altra part, mai deuen haver passat de intencions, perquè els fets d'Es Faralló no les han demostrades, sinó més bé tot lo contrari.

- I amb això no hi ha res de pel·lí-cula... Lo que seria de pel·lícula, i endemés una injustícia com unes cases, seria el no agrair a tots els que han fet feina a la Junta Directiva d'Es Faralló, des del seu començament, l'entusiasme, la tenacitat i el desinterés que hi han posat. I això és lo que jo vull fer ara des d'aquí: AGRAIR. A ells i a tots els altres que, en el present o en el passat, a la llum o a la fosca, amb glòria a sense ella, han servit al nostre poble, lo que vol dir a tots noltros: MOLTES GRACIES.

Gabriel Flaquer Terrassa

TOTS ELS SEUS CAMINS
CONDUÏXEN A ROMA

O

L'ESTUPIDESA HUMANA
NOMÉS CONEIX UN SOL CAMÍ

"Les presons són fetes amb les pedres de la llei, els bordells amb els maons de la religió".

-William Blake-

En primer lloc, vull justificar l'utilització d'un pseudònim per a signar aquest escrit. Miquel Flaquer, com tots sabeu, és un nom inventat per a camuflar-me dels atacs que s'han produït i que preveesc continuaran. Així tindrè el valor suficient per a expressar el que realment pens i em sentiré a cobro d'aquest tribunal secret que ens jutja i ens condemna sense cap oportunitat per a la defensa. I és que sap greu, a finals del segle XX, sentir-se víctima dels antropòfags o, el que és el mateix, dels tribunals sumaríssims que escampen la seva bava d'heterosexuals reprimits per tot aquest puta poble.

Hom estava tranquil lluny d'aquí, enc que enyorava una mica els plaers quotidians de la conversa amb els companys, dels passeigs per la platja, de la lectura dels llibres amics que havien quedat, esperant, a les estanteries. Hom estava tranquil, però es feia difícil viure a la selva envoltat d'animals desconeguts i lluny dels animals amics. Per això, hom pensava en tornar a ca seva, a la claveguera pròpia, per a embrutar-se amb la seva merda: el poble, amb els seus hotelers, els seus botiguers, amb els seus delinqüents i la seva policia, els seus esportistes, els seus drogats, els seus gats i els seus perduts, els desorientats, els cristians (heterodoxes i ortodoxes), els progressistes, el seu meravellós ajuntament (Unió Productiva). Hom sabia això i moltes altres coses... i pensava que "estamos creando una fuerza anti-policial contra la abusiva España real" i també pensava que la vida era meravellosa, que tot tenia el seu sentit, i que hi havia un poble que esperava, però no sabia què esperava; això darrer em mosquejava una mica.

Però mira! mai res és tan clar com pensaves les coses venen així com venen, paciència, resignació, etc...

Fins aquí: desitgs, somnis, esperances, justificacions... Ara, però: ESCOPIU A LA CLOSCA PELADA DELS CRETINS

De cop, hom arriba i es troba amb un panorama desolador; els qui hom creia que es dedicaven a la oració per la pau, a les revisions de vida per tal de trobar nous camins, a fer una revista per tal de donar una mica de llum i claretat a n'aquest poble mort; bé, com deia, aquests que hom creia que es dedicaven a n'aquestes activitats filantròpiques, en realitat es dediquen a la calúmia, la injúria, la falsetat, la difamació, la maledicència, el libel, el bescantament, la denigració, la murmuració i la infàmia (adjectius consultats al diccionari de sinònims): 10 Manaments que es resumeixen en dos:

"No boixis i no deixis boixar, i si boixen almanco que no ho facin tranquils".

La doctrina cristiana, germans meus, sobretot la seva branca catòlica, ha arribat a l'esquizofrènia més absurda: Per una banda, un anhel de canvi, de renovació, de comprensió del que en realitat està passant en aquest món; per l'altra, impotència, dogmatisme i complicitat amb els assassins. El Vaticà és un bordell i els primers que s'han rentat el berrim sou vosaltres, catòlics de tot el món que encara no vos heu unit més que per qüestions de bruixeria i ritual; comença a ser hora de que vos mireu en el mirall i comenceu a compondre ca vostra, primer, i després ja veurem què passa amb els altres.

Bé, arrib i me veig involucrat en un cas de drogadicció de menors, de complicitat en violacions de menors, som un dimoni gros que encaixa, droga i viola als joverets/joveretes d'aquest poble, i són els cristians els que m'acusen, els que prèviament m'han jutjat a mi i altres companys meus en un tribunal secret. I el que és més greu, o almanco el que a mi més (segueix a la pàgina següent)

greu em sap, és que utilitzin una revista com Cap Vermell per a augmentar els murmurs i les injúries, i de pas afuar-nos a la guàrdia civil:

"Altres celebracions, amb menors d'edat per enmig, lleven la son a més de dos pares. ¿I a les autoritats?"

-Cap Vermell nº 37 Gener 84, p.4

Les tonteries d'en Gori Mateu no val la pena ni comentar-les.

Voldria dir-lis als que varen redactar aquesta "notícia" que la guàrdia civil els féu cas i vengué a una d'aquestes celebracions maleïdes; vengué per a dir xorrades sobre legalitats a dotzenes. ¿Catòlics i guàrdia civil altre cop units per l'imperi cap a déu? Seria graciós... Només és que el nostre instint de supervivència ens diu que l'aliança del capellà ensotanat amb creu i espasa i el guàrdia civil amb tricornio i cetme és com el cavall d'Atil·la que per allà on passa... ja se sap...

Ah, Senyors meus, és veritat que m'agrada fumar haixix i beure copes, i que se m'ha contagiada una mica la vostra esquizofrènia, que estic desorientat, que el meu estat d'ànim és molt voluble, que no he patit bé cap doctrina, que tenc vicis inconfesables (uuuuuuuhhhuuuuuuuhhhuuuuuuuhhh), que quan vaig en pèl me pega fred (sobretot ara, en aquesta època de l'any, que no tenc gaire clar quina és la sexualitat adient, i mil coses més, mil coses més... Però encara no tenc poders de faquir o de gurú per a menjar el coco a ningú, i molt manco tenc col·legis ni esglésies ni seminaris per a convertir-los en guillotines de caps joves.

Es una feina bruta de la qual me sent completament alliberat. Teniu present de cors sobre els vostres fills; la llei vos permet aplicar-lis la llei de l'embut; no sigueu hipòcrites, no ho desfresseu de res, és així i ja està... Allà vosaltres amb la vostra consciència! És ben vostra i jo no tenc per què aficar-m'hi. Però si el ramat s'espargeix no doneu la culpa al llop, que no sempre és així; potser és perquè les ovelles estan fins als collons del pastor...

"Lucifer va caure i amb ell caigué una tercera part dels exèrcits celestials: Lucifer va caure i fou llançat, juntament amb els seus àngels rebels, de cap a l'infern. Quin fou el seu pecat, no ho podem dir. Creuen els teòlegs que fou el pecat d'orgull, el pensament culpable concebut en un instant: "non serviam", "no serviré". Aquest instant fou la seva ruïna. Lucifer ofengué la majestat de Déu amb el pensament pecador d'un sol instant, i Déu el foragità del cel i va llançar-lo a l'infern per sempre més".

-James Joyce, "Retrat de l'artista adolescent" -

Cap a l'infern que heu creat me'n vaig.

ADEU. AMAOMA. ABUDA.

Fins milanta anys.

Miquel Flaquer

NOTA DE "CAP VERMELL":

Perquè alguns dels al·ludits estam dins "Cap Vermell" publicam aquest escrit, encara que els qui mos llegiu cada mes sabeu que no és aquest l'estil que volem per la nostra revista.

Efectivament el mes passat publicàvem la nota que reproduïx En Miquel, ni més ni manco. Ell sabrà per què s'ha sentit al·ludit.

H E M F E T A Q U E S T N Ú M E R O :

Joan Nebot	Tonyi García
Mari-Germa Melis	Coloma Mayol
Joana Colom	Manuel López
Jaume Fuster	Joan Coll
Biel Pérez	Llorenç Tous
M ^a Antònia Nadal	
Maria Vives	
Pep Terrassa	
Ani Muñoz	
Joan M. Rosa	
Gregori Mateu	
Mateu Gili	

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Bolletí de l'Obra Cultural Balear
Capdepera-Cala Rajada
MARÇ 1984
Carrer d'Es Port, 43 - CAPDEPERA
Dipòsit Legal: P.M. 497/80
Imprimeix: Apóstol y Civilizador, Petra.

per què ?

PER QUÈ tothom parla per davall de que si no hi hagués ICONA no hi hauria tants de focs?

PER QUÈ ningú parla del Polígon Industrial però no deixen edificar tallers nous?

PER QUÈ sempre creim que són els altres els qui duen els llums del cotxe malament?

PER QUÈ no posen el ràdio-far damunt l'Almudaina de Ciutat en lloc d'espanyar-nos Sa Cova Negra?

DURANT EL MES DE FEBRER...

Han nascut:

Francesc Rigo Esteva
de Frances i Maria.
Jaquelina Sastre Bonnin
de Jaume i Maria Antònia.
Antonio Manuel Cuerda Díaz
de Antonio y Maria Dolores.

Han mort:

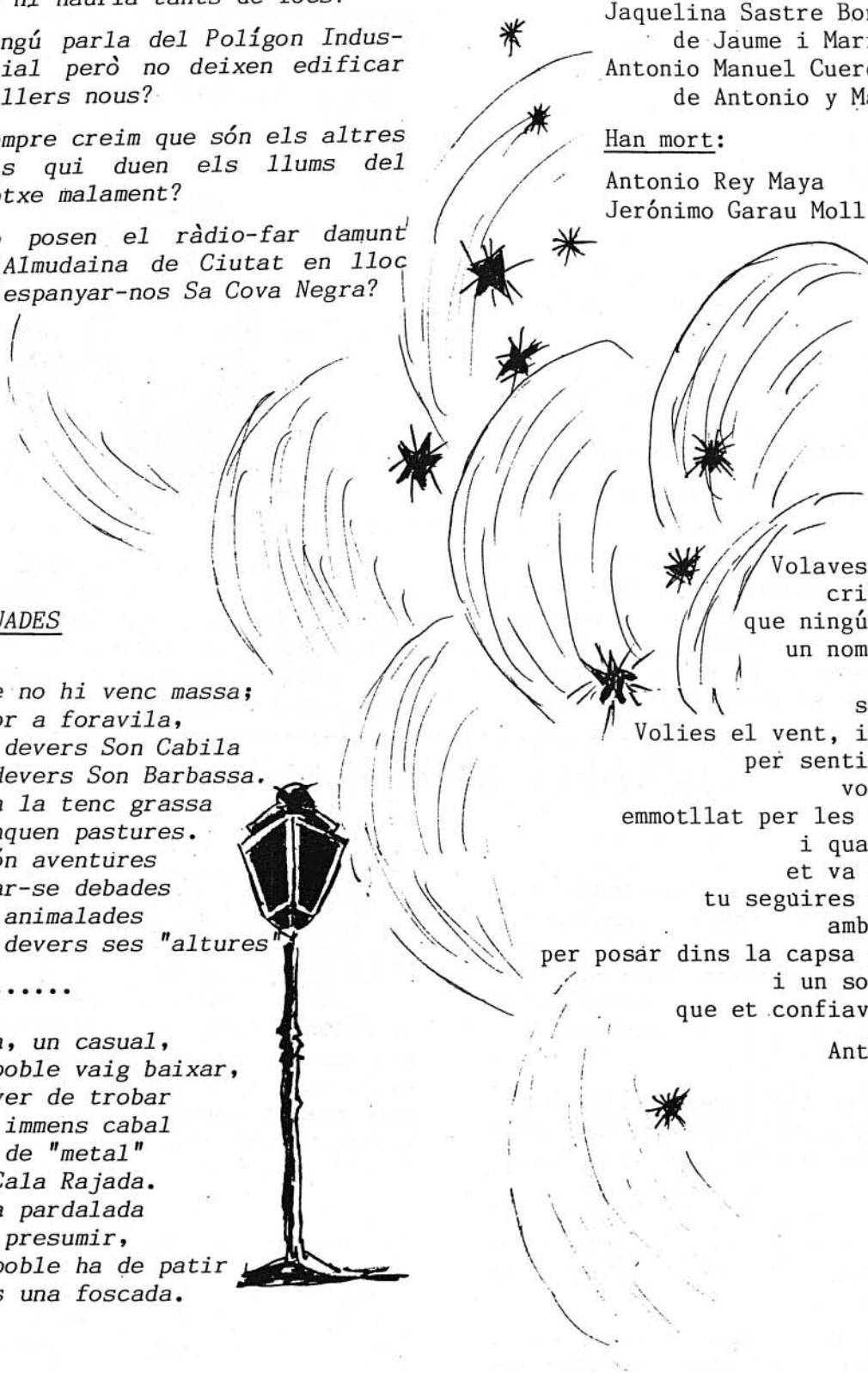
Antonio Rey Maya
Jerónimo Garau Moll

DECIMES AFUADES

An es poble no hi venc massa;
estic millor a foravila,
tant si és devers Son Cabila
con si és devers Son Barbassa.
A sa guarda la tenc grassa
i no me manquen pastures.
Lo demés són aventures
o és enfadar-se debades
vegent ses animalades
que es fan devers ses "altures"

.....

S'altre dia, un casual,
que an es poble vaig baixar,
me vaig haver de trobar
amb aquest immens cabal
de faroles de "metal"
baixant a Cala Rajada.
Això és una pardalada
o ganes de presumir,
mentre es poble ha de patir
pes carrers una foscada.

Volaves tan lluny!
cridant un nom
que ningú comprenia;
un nom que volies
per tu,
sols per tu.

Volies el vent, i uns acords
per sentir-te lliure
volies un nom
emmotllat per les teves mans;
i quan el vespre
et va dir que no,
tu seguies encapritxat
amb estrelles,
per posar dins la capsa de records,
i un sol envellit,
que et confiava grandesa.

Antònia García

L'AMO EN JOAN "COLL", Joan Sancho Alzamora (1879-1956)

CAPITOL XV

L'aljub que existeix a la Plaça de l'Orient mereix tractar-se a part; mereix capítol per a ell tot sol. I el tractarem ara perquè pareix l'edifici públic més antic del poble nou.

Quan el feren, Capdepera no era Capdepera, sinó que formava part de la vila d'Artà; més mos entendrem si dic que Capdepera era llogaret d'Artà. Per lo tant, la història d'aquest gran depòsit d'aigua està tirada, perquè l'arxiu d'Artà se va cremar, no sé per què, i Capdepera no en té més que d'ençà que és vila. Total, a les fosques, ¡adiós aljub!, no podem parlar-ne.

Tan sols vols diré que pareix obra de la darrerria del segle devuit, i que una imperiosa necessitat d'aigua va obligar a fer-lo, endemés del motiu d'aprofitar la fonterrina que ve de la muntanya.

Aquesta obra no degué tenir arquitecte que l'engendràs fent un plànol, però, en canvi, degué tenir un home intel·ligent que la dirigí i una mà de ferro que l'aixecà; amb una paraula, és una obra de les que més mos honren.

El seu solar, si no el paga el pagava, té un censal molt rar. Maldament siga petit, aquest censal no és amb diners sinó amb aigua. Consisteix aquest censal en entregar al senyor un gerricó de quartillo (moneda antiga) d'aigua abans de dinar el dia de la festa major, o sia, el dia de Sant Bartomeu.

Les terres en que està eren d'Es Claper, més tard es va vendre i les comprà l'amo En Joan Sanxo, de malnom Coll; per això mateix el censal és d'un dels seus hereus, però casi és segur que s'ha perdut.

DIÀLEG AMB L'AMIC

1 - III - 1984

Som quinze. Tots hem viscut un dia molt ple. Hem caminat quilòmetres per la ciutat. No importava, perquè haguéssim pogut fer-ne bastants amb el metro; però endemés hem volgut potejar aquesta bruta i a la vegada necisadora ciutat.

Són moltes les coses que hem vist, i n'hem parlat. Per a molts eren noves; per mí també, encara que eren moltes les vegades que les havia vist. A la nit, en el hall de l'hotel, mentre esperam per anar a sopar, Na Catalina ens diu: "Avui ha estat un dia com si fossin tres".

Després de sopar, anant cap al Teatre Lliure, jo anava pensant en la frase de l'amiga. I l'he rumiada altres vegades de llavonces ençà. I

pens que a ella, com a altres, ens pareixia que havém viscut tres dies en poques hores, perquè havíem tengut el cor i els ulls oberts a cada una de les coses "noves". No havíem passat d'elles.

¿Serà veritat que l'avorriment i la monotonia sols tenen lloc en els avorrits i els monòtons? He recordat allò que m'ha ensenyat la vida, de que essent important el que es viu, també ho és molt (jo diria que més) l'actitud amb que es viu...

I l'amic em digué: "¿No saps que una persona que té el cor ple és capaç d'alegrar i donar sentit i esperança a tot el que fa i veu? ¿No saps també que el qui té el cor buit, per moltes coses que tengui, no disfruta a la llarga de cap?"

Això era i no era

L'exploació de l'home per l'home és conseqüència del mecanisme econòmic dintre de la manera de producció capitalista. El capital és la propietat privada dels mitjans de producció (eines, matèries primes). Les relacions de producció (relacions tècniques de producció i relacions socials, o de classe, entre treballadors directes i propietaris dels mitjans de producció) coaccionen, determinen autoritàriament la producció de les forces productives (mitjans de producció (mitjans de producció, força humana de treball). Així els treballadors, com a membres actius de la societat que són, són explotats en un doble sentit:

- No poguent decidir democràticament els bens de consum a produir.
- No tenint part dels bens produïts, sinó tan sols tenint la remuneració de la força de treball invertida; remuneració en forma de salari monetari, amb doblers o unitats de valor que després hauran de canviar amb bens reals de consum.

Però en realitat les relacions de producció orienten el procés de producció perquè el resultat sigui, no la producció social de bens de consum, sinó la plus-vàlua ("plusvalia"). La plus-vàlua és la diferència de valor entre el salari rebut per un obrer per un temps de treball acordat i els bens que l'obrer ha produït en aquest temps. La plus-vàlua té un doble sentit:

- "Acumulatiu", ja que l'acord salarial no és en relació a la quantitat de bens produïts, sinó a una quantitat de temps de treball (8 hores, per exemple).
- "Mercantil", ja que els bens produïts tenen un valor especulatiu dintre del mercat; un valor que depen de les circumstàncies de la competència mercantil i que els compradors paguen amb el seu salari d'obrers.

Amb aquesta coacció capitalista, el procés de producció no està orientat per les necessitats reals de la societat, sinó per la plus-vàlua i l'interés.

Però el marxisme és l'estratègia per a un canvi segur, per a la dissolució de les actuals relacions de propietat. La dinàmica de la lluita de

classes, la resistència de la classe oprimida a l'opressió de la classe opressora és l'energia que acabarà amb l'exploació de l'home per l'home. El moment final d'aquesta lluita de classes és la revolució socialista. El socialisme és l'antitipus del capitalisme com a forma de producció, com a formació social. El socialisme suposa la negació teòrica del dret privat i la consecutiva socialització o col·lectivització dels mitjans de producció per la classe obrera entre tots els subjectes de la societat; per arribar a una forma de producció socialment orientada i a una disponibilitat de bens socialment justa.

El mitjà immediat de lluita per a la classe obrera és la vaga de treball.

"Imaginem-nos finalment, com a variant, un col·lectiu de persones lliures que treballen amb mitjans de producció col·lectius i que empren les seves forces individuals de treball autoconscientment com una força social de treball. Totes les concrecions del treball de Robinson (Robinson Crusoe a l'illa deserta) es repeteixen aquí, encara que no de manera individual, sinó social. Tots els productes de Robinson eren exclusivament el seu producte personal, i d'aquí objectes immediats de consum per a ell.

El producte total del col·lectiu és un producte social. Una part d'aquest producte serveix altre cop com a mitjà de producció, resta social. Però una altra part serà consumida com a mitjà de vida dels membres del col·lectiu. Per això ha de ser repartida entre ells. La manera d'aquest repartiment canviarà segons la particular manera de l'organisme social de producció i el corresponent nivell històric d'evolució dels productors. Solament pressuposam com paral·lel a la producció dels gèneres, que la participació de cada productor en els mitjans de vida sigui determinada pel seu temps de treball": (Carles Marx. Das Kapital. Kritik der Politischen Ökonomie. Erster Band. Buch I. Dietzverlag Berlin 1972. Band 23. Pags. 92-93.

Mateu Gili

" ELS CLOTS "

"Lloc de clots, lloc de bots", i la veritat és que l'economia dels ciutadans no està per berbes. Ja és ben hora de que un pugui dur la nina a l'escola sense haver de pensar quina reparació haurà de fer al cotxe. ¿Per què dic això?, ben prest ho sabreu. Resulta que a la costa del parc municipal de l'escola, hi ha uns clots que fa por mirar-los. És hora d'arreglar-los, amb tanta gent aturada no faltarà mà d'obra.

Però, com diuen els castellans, "no es oro todo lo que reluce"; no tots els clots són de la mateixa classe, no tots són del mateix amo. Els clots del batle no són els clots de l'educació. I és que l'educació en té molts i mals de tapar. Com diuen, "val més tard que mai"; és necessari que pares i mestres no esperin més i es deixin de qüestions personals; que tots comencin a fer feina en el seu lloc i sense estorbar l'altre. Però aquesta feina no durà bons resultats si tots no col.laboram amb voluntat i amb dedicació.

Desgraciadament molts de pares confonen la col.laboració i la participació, amb tafanejar amb la pedagogia. Desgraciadament molts de mestres confonen la col.laboració amb els pares i el fet de quedar bé amb ells, donant una imatge enfora de la realitat. I és que aquesta vida és molt complicada, és com el peix que es meja la coa.

La veritat és que no tots tenen tota la culpa. I com algú l'ha de tenir, la donarem, una vegada més, a la mala organització i planificació de les funcions dels components de la nostra societat. Això no ha de servir per no fer feina. Hem de cercar camins a fi de realitzar la tasca que mos espera. No esperem resultat a curt terme, els millors resultats sempre han estat els que es veuen a llarg terme. Tot això anirà en benefici dels nostres fills i també del nostre poble i de la seva cultura.

llapis
tinta
tinter

MONÒLEG AMB L'ESTEL DE L'AUBAUNA EXPERIÈNCIA
PEDAGÒGICA

Ja fa dos mesos, estel, que no t'he contat res. Sembla mentida, però és així, però és així, estel; no és que no tengui res per contar-te, sinó que sembla que m'he deixat endur per la peresa i la ganduleria gronxant-me en la comoditat d'estar davant la televisió deixant-me xuclar el cervell.

A vegades pensava, estel, si no vendries a treure'm del meu ensopiment, perquè sentia la necessitat de contar-te coses que han passat dins aquest món escafit del meu poble. De tots aquests esdeveniments, crec que el més significatiu i esperançador és una experiència pedagògica viscuda per uns alumnes i uns professors de la nostra escola.

Fa devers dos mesos, un centenar d'al.lots i al.lotes de l'Escola de S'Alzinar, ens regalaren un vetlada

teatral, gràcies a la iniciativa de dos professors: el de Llengua Castellana i el de Plàstica.

L'experiència començà quan a un grup d'alumnes se'ls estimulà a crear uns personatges, inclou --re'ls dins un petit text teatral i, els mateixos, interpretar-los sobre l'escenari. A més inventar-se un vestuari, una escenografia i uns decorats. O sigui, que se proposà als alumnes diverses activitats i acabaren fent un espectacle pensat i realitzat per ells mateixos.

Així de senzill i normal, estel. Però no creguis que sigui tan senzill i menys normal; jo diria que vistes les coses des del caire del patró establert, el fet entra dins l'excepcionalitat, o sigui "anormal", segons la idea generalitzada que se té de la normalitat.

Per això no em cab cap dubte de que l'experiència és esperançadora,

perquè romp una pica a favor de la creativitat i obri un esvoranc al cercol d'una educació asfixiant, per on pot entrar-hi una bufada d'aire fresc i renovador, i fa intuir que hi ha mestres que creuen que l'escola ha de ser com un joc per aprendre a viure.

Així i tot, estel, em consta que hi ha hagut pares que han criticat l'experiència com "una pèrdula de temps dins un programa ajustat i estret". Ara jo els preguntaria a aquells pares què és el que volen: ¿Que el sistema educatiu segueixi essent una gran humiliació, com deia fa temps Igmor Bergman, o posar la pedagogia al servici d'ajudar el nin en el seu desenvolupament personal global? ¿Propiciar un canvi real de la societat actual o només canviar aquelles coses imprescindibles per tal que les essencials romanguin igual que sempre? ¿Què volen, una escola on s'hi aprengui a viure, o, com sempre, on s'ensenyi a sobreviure? ¿Què volen, que els nins d'avui segueixin essent homes-morts-vivents el dia de demà, pressionats i adaptats al patró esta-

blert? ¿Creis que això pot fer-los lliures? Diu el poeta que no hi ha camins, que es fa camí caminant. ¿Per què, idò, aquesta tossuderia en fer camins-patró perquè tots passem per ells?

Tot s'ha industrialitzat, fins i tot la pedagogia, i ha perdut aquell caracter artesanal que li és propi i un dels valors centrals a les escoles, que era la creativitat quotidiana. Tot ha quedat supeditat i substituït per una programació, en detriment de la capacitat creadora del nin, de la seva imaginació, la seva sensibilitat i, fins i tot, de la seva excepcionalitat.

Per això, crec que l'experiència d'aquest grup de S'Alzinar, i pensant que les paraules imaginació, creativitat, sensibilitat i excepcionalitat ens porten sempre al món de l'art, ha estat positiva, perquè l'opció és clara: estimular la teatralitat del nin, el seu cos, la seva veu, la seva gesticulació. I perquè crec que el teatre pot esser un estímul per l'esperit crític, la fantasia i la imaginació, i un vehicle per la sensibilització cultural, i un tema apassionant d'investigació, a més d'una ocasió de participació i d'identificació.

El teatre a l'escola té una finalitat per complir, establir una relació entre el teatre com activitat, síntesi de diversos llenguatges expressius, i l'escola a fi de desenvolupar la corporalitat i la lingüística.

Per això, estel, des d'aquestes pàgines de Cap Vermell, voldria encoratjar els mestres responsables de l'experiència a seguir endavant, malgrat les dificultats i les crítiques adverses, perquè solament a través de l'art l'home pot aconseguir la sensibilitat per un esser millor, oblidant l'enfrontament maniqueista de sempre i recer car col.laboracions entre art-ciència, raó-sensibilitat, Creador-criatura.

Fins a un altre, estel, que m'agradaria que tractàs també d'aquest món fascinant de la pedagogia.

JOAN RAI

BASQUET

Acabada la lliga de basquet, en la categoria Senior Provincial, on ha debutat l'equip representatiu de l'Escolar, volem fer un petit resum de la seva actuació, a modo de balanç.

En primer lloc hem de dir que, globalment, aquest debut ha estat positiu. Sobretot si tenim en compte que no sols debutava l'equip sinó que ho feien la majoria de jugadors. I a pesar d'aquesta manca d'experiència, s'han guanyat sis partits i se n'han perdut vuit, lo que no està gens malament. Dels sis partits guanyats, dos corresponen a la primera volta i quatre a la segona, signe evident de progressió.

L'Escolar de basquet té una cosa fonamental: centímetres. El promedi d'altura de l'equip local creim que és superior al de tots els altres equips de la categoria. I aquest és un bon punt de partida. L'altura es té o no es té, no és cosa que s'aprengui. Com a conseqüència d'aquest fet, i sobretot a mesura que s'ha anat imposant una certa disciplina de conjunt i s'ha anat trobant un esquema de joc, l'Escolar ha respost molt bé en defensa. S'han agafat molts de rebots i s'ha acabat la competició com el segon equip menys encestat, després de l'Hispania, amb un promedi de 48'28 punts per partit, és a dir, casi un 21% per davall del promedi del grup.

No podem dir lo mateix del promedi encestador. Aquest ha estat de 43'28 punts per partit, molt per davall del màxim encestador -també l'Hispania- i inclús per davall del promedi del grup, que ha estat de 55'75 punts.

Com a conclusió podem dir que hi ha una base d'equip. Hi manca tècnica individual, però això s'aprèn amb el temps. Econòmicament, sabem que hi ha problemes, com no? Arbitratges i desplaçaments ja s'han menjat, fa estona, les quotes dels socis i les recaptacions voluntàries que es fan durant els partits. Segons tenim entès s'està a l'espera d'una subvenció municipal.

Un altre dia mos ocuparem de l'equip femení i de l'equip de juvenils. Aquests, els juvenils, ja entrenen de cara a la pròxima temporada i, segons

mos han dit, ho fan bastant bé. Sols falta que els estaments implicats - Club, Ajuntament, afició - demostrin la voluntat de continuar amb la tasca

empresa. Lo contrari significaria avortar un projecte d'autèntica alternativa al totpoderós futbol, en vies de consolidació.

BOWLING

El mes passat ja vos parlàvem de l'extraordinària activitat del Bowling Club Cala Rajada. Com a confirmació de lo que llavors vos dèiem, ara podem deixar constància escrita de la celebració a les pistes del Club en qüestió, del VIIè. Campionat d'Espanya de Bowling Corporatiu. En ell hi participaren, durant els dies, 2,3 i 4 d'aquest mes de Març, 21 equips masculins i 8 femenins, dels quals n'hi havia quatre de Balears i la resta es desplaçaren de la Península. El número total de participants va esser de 109, i entre ells i els acompanyants foren gairebé 200 persones les que es traslladaren a Cala Rajada durant els tres dies de competició. Els tres primers classificats varen esser: CAIXA D'ESTALVIS D'ALACANT I MURCIA, BANC DE BILBAO (Madrid) i BANC DE BILBAO (Barcelona). Pel que fa als representants illencs, el primer va esser TELEFONICA, en sisena posició, i ja més avall quedaren DANONE, DIARI BALEARES i CAIXA D'ESTALVIS "SA NOSTRA".

Durant aquest mes de Març, també a les mateixes pistes s'haurà desenvolupat el Campionat de Balears Individual (Masculí i Femení), del qual vos donarem més detalls el pròxim mes. Per altre costat, el Club Flamingo Cala Rajada participarà, durant la Setmana Santa, en el Campionat d'Espanya de Clubs, que tindrà lloc a Madrid.

FUTBOL

Mos atrevim amb un pronòstic? Allà va: Alevins i Juvenils salvaran la categoria. La Preferent jugarà la Lligueta d'Ascens, però no pujarà.

Lo únic que pot passar és que mos equivoquem. O no?